

Használaton kívüli eszközök – nem minden üres, ami annak látszik

A magyar számviteli elszámolásokkal foglalkozó hírlevelünk jelen kiadása a használaton kívüli eszközökkel kapcsolatban felmerülő számvitelt érintő kérdésekkel foglalkozik, amelyeknek adóvonzatai is lehetnek.

A tevékenység változása szükségessé teheti, hogy egyes korábban használt eszközöket használaton kívül helyezzen a vállalkozás. Ennek oka lehet például az, ha új termék gyártására állnak át, és emiatt le kell állítani a gyártósort arra az időre, amíg az átállás meg nem történik, illetve az ehhez szükséges átalakításokat elvégzik, vagy emiatt ki kell üríteni az épületet, amíg az új gépsor megérkezik. Az is megeshet, hogy a termelés szezonális, ezért az év egy részében folyik a termelés, míg az év más részében nem, így ezen időszak alatt az épület és a benne lévő gépek nincsenek használatban. Bérbeadási célú ingatlanok esetén pedig a bérbe nem adott helyiségek nincsenek használatban. Az a tény, hogy egy ingatlant, vagy annak egy részét, illetve egy műszaki gépet nem használunk, felveti azt a kérdést, hogy egy használaton kívül helyezett, de le nem selejtezett tárgyi eszköz esetén elszámolhatunk-e, illetve el kell-e számolni értékcsökkenési leírást a számvitelben, ha nem teljesítményszerű értékcsökkenési leírási módszert alkalmaznak az eszközre.

A számviteli törvény 52. §-a előírja, hogy a tárgyi eszköz hasznos élettartam végén várható maradványértékével csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amikor az eszközt előreláthatóan használni fogják. Ugyanakkor a számviteli törvény azt is előírja, hogy az értékcsökkenési leírás összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembe vételével kell megtervezni. További követelmény, hogy a terv szerinti értékcsökkenési leírást a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni azon időszak alatt, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják. Mindezekon túl, a számviteli törvény 53. § (5) bekezdése előírja, hogy ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Fentiek alapján érvelhetünk-e azzal, hogy az ideiglenesen kiürített épületet, vagy a leállított gépsort nem használjuk rendeltetésszerűen, az nem termel gazdasági

hasznokat, ezért nem számolunk el ezekre az eszközökre értékcsökkenési leírást? Hosszabb lesz-e ettől az eszköz élettartama? Vegyük figyelembe azt is, hogy az idő előrehaladtával az eszköz veszíthet az értékéből, egyrészt technikai avulás miatt, másrészt a használaton kívüli eszköz is ki van téve bizonyos fokú fizikai kopásnak, még ha kisebb mértékben is, mint használat közben. Szabadtéri eszközök, épületek esetén pedig még az időjárás és az éghajlat hatásai is befolyásolhatják az élettartamot. Ez felveti azt a kérdést, hogy ilyen esetben az értékcsökkenési leírás felfüggesztése helyett nem a hasznos élettartamra vonatkozó becslést vagy a maradványértéket kell-e inkább megváltoztatni, és az új becslés alapján elszámolni az értékcsökkenési leírást? Érdemes megjegyezni, hogy a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) szerint az értékcsökkenési leírást akkortól kell elszámolni, amikor az eszköz használatra készen áll, és az értékcsökkenést attól függetlenül el kell számolni, hogy az eszközt ténylegesen használják-e.

Egy kiürített épület esetén kérdéses az is, hogy mikor tekinthetjük azt használaton kívülinek? Rendeltetésszerű használatnak minősül-e az, ha a korábban termelésre használt üzemcsarnokot kiürítették, termelést nem folytatnak benne, de például az egyik sarokban egy raklapon anyagot tárolnak az üzemcsarnokban, amíg az új gépsor meg nem érkezik, és be nem építik? Milyen célra és mekkora részét kell használnunk az épületnek ahhoz, hogy azt rendeltetésszerű használatnak tekinthessük? Meg kell-e osztani az épületet használt és nem használt részre az értékcsökkenés elszámolása szempontjából, és ha igen, milyen módszerrel? Egyes esetekben ésszerű érvnek tűnhet, hogy az épületet továbbra is használatban lévőnek tekintsük, ha lényegében az egész épületet használják, de a korábbtól eltérő célra, például nem termelésre, hanem raktározásra. Ha azonban az épületet csak részben használják, vagy ha különböző részeit különböző célokra használják, és megfelelő mutatók alapján ez megtehető, az eltérő hasznosítás alapján indokoltnak tűnhet az ingatlan megosztása.

Ha egy eszközt a korábbtól eltérő célra használnak, vagy ha egy eszköz használatát ideiglenesen felfüggesztik, akkor kérdéses az is, hogy ez milyen hatással van az eszköz értékére, nem szükséges-e terven felüli értékcsökkenési leírás elszámolása.

Egy gyártóeszköz új termék gyártása miatti átalakítására irányuló beruházás esetén további kérdés, hogy az eszköz leállítása és az ismételt üzembe helyezés közötti időszakban felmerült, az átalakításhoz kapcsolódó költségek aktiválandók-e a gépsorra. Ehhez vizsgálандó, hogy az átalakítás a számviteli törvény szerint felújításnak minősül-e, illetve, hogy tartalmilag milyen költségekről van szó.

Az előzőekben a számvitelről esett szó. Azonban a fentieknek a társaságiadó-alap meghatározására is lehet hatása. Figyelembe vehető-e az vagy figyelembe kell-e venni azt a társasági adótörvény szerinti értékcsökkenési leírásnál, hogy az eszköz kikerült a használat alól? Alkalmazható-e vagy alkalmazandó-e az adótörvény szerinti értékcsökkenési leírás meghatározásakor is a számvitelben alkalmazott módszer?

Végezetül

Jelen hírlevelünknek nem volt célja, hogy az eszközök használatának megváltoztatásával, a használaton kívül helyezett eszközökkel kapcsolatos minden felmerülő kérdésre választ adjon. Ha maradtak Önökben bizonytalanságok, vagy éppen hírlevelünk kapcsán merültek fel, javasoljuk, hogy keressék meg adó- vagy számviteli tanácsadójukat, vagy bennünket, mert egy alaposan átgondolt, jól kidolgozott módszertan jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy a beszámoló valós és hű képet adjon a társaság vagyoni és jövedelmi helyzetéről.

Kapcsolat

Boros Judit
Partner

T: +36 1 887 7196

Rakó Ágnes
Igazgató

T: +36 1 887 7438

KPMG Hungária Kft.

Váci út 99. H-1139 Budapest

E: kerdolejek@kpmg.hu

Kajtár László
Partner

T: +36 1 887 7324

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó és a „cutting through complexity” a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2013 KPMG Hungária Kft, a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez („KPMG International”), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.